

N°. 49.

Septdeenä, 4. (16.) Dezember

1871.

Malja par gabbu 1 rubl.

Sinna Mahjas weefa lassitajeem.

Arri nahfoschä 1872trä gaddä — ja Deews dsihwibu usturrehs, gribbam scho sawu Mahjas weefi puschtoht ar wiffadahm jaunahm sinnaahm, jaulahm stabstischanahm un derrigahm mahzibahm, un to patihkamu laist laudis. No no neddefas-grahmatas jeb awises warr pagebreht, to muhsu lassitaji jau sinn un drohschi tizzehs, ka to wiffu labprahht winneem sneegsim. Tadeht luhdsam, lai katris, kas us nahfoschu gabbu Mahjas weefi gribb lassihht, to pee laika apstelle woi të pee mums Nihgä, jeb tannis jau agral sinnamäs weetas. Til tas mums mihteem lassitajeem sinnamäs jadarra, ka augsta waldischana nosazzijuse, ka no nahfoschana jauna gadda par katru tahdu awisi, kas weenreis pa neddeku iseet laudis, par gabbu jamakfa pastes-nauda 60 kap. Tadeht mums schoreis faweem lassitajeem jastano: ka iffatram, kas sawu lappu schè pee mums Nihgä, woi ahrpilssehtäs sinnamäs weetas gribbehs fanemt, ta makfahs täpat tä libds schim, tiffai 1 rubl., ar peelikkumu 1 rubl. 75 kap. Bet teem, kam par pasti japeesuhtha, ta makfahs 1 rubl. 60 kap., ar peelikkumu 2 rubl 35. kap. — Arri tas japeeminn, ka pastes-nauda par isfuhthamu lappu mums jau tuhlin eepreefsch us wiffa gadda pastes-nammä ja eemakfa. Tadeht nu tas isnahht tä, ka Mahjas weefi ar pasti til teem warresim peesuhthiht, kas pee apstelleschanas tuhlin to buhs aismakfajusch. Prachtigi lassitaji paschi deesgan labbi warrehs saprast, ka zittadi newarram darriht un tadeht arri zerram, ka neatraufees, Mahjas weefa zekku ir us preefschu fehmeht.

Mahjas weefa opgahdataji.

Mahditajä.

Sinna Mahjas weefa lassitajeem.
 Eefschjemmes sinna. No Nihgas: Surra-ordena swehtti Pehsterburgä, — pahf fuggu bulwerki Nihilgrahwi un dselju-zekku pahwehriischana. No Kurjemmes: Gramsdes basnij. preefschneels v. Kors mirris. — Leepajä krahbneeli krittuschel nelaim. No Stohdas pusses: daskadas sinna. No Pehsterburgas: augsta Keisereene ar S. behneem pahreiojuse, — ispielschanaahs no rekruschem beifahs.
 Ahrsemmes sinna. No Wahjemmes: pahf Bismarlu un wezzo Hannoveres tehneeni. No Franzijas: tautas weeteeli atkal fonab-luschel. — Tjebra runna. — Wahzeelchi atreejabs paschi. No Londres: Englandes krohna-prinzis lohiti flims. No Italijas: pahwesta runna un apnemischanaahs. No Spanijas: Fr. Keisereeni Eigeniju gribb israibht no turrenes. Jaunatahs sinna.
 Kä Latweeschi, Libwi zc. Wahju Keisers Wilhelm. Pateziga peemina bislapam R. K. Ulmann. Grammatu sinna.
 Peelikkuma. Grehtu dubids. Ahtre wahrde. Sohbugalla nedde-las peehshwojumi.

Eefschjemmes sinna.

No Nihgas. Peektdeen tai 26tä Nowember no-swinneti fw. Surra jeb Georga ordena swehtti Pehsterburgä Keisera seemas-pille, ar leelu prozessionu pehz no Wiffsaugstati apstiprinatas zeremonijas. — Kad wiffi swehtlu weefi bij sagahjuschi Surra-sahle eefschä, tad metropolitsh Sidors ar fw. sinodes beedreem un Keisera namma preestereem noturreja patezibas luhgschamu un luhgschamu pahf wiffu Keiseriktu nammu, pahf paleekamu peeminnu wisseem teem firdsdrohscheem, kas preefsch tehwu-semmes flawas, tizzibas un gohda krittuschel un pahf Kreewu

farra = spehta fetmefchanohs. Kad luhgfehana bij pabeigta, tad augstais Keisers fkuhptija krustu, us ko tad metropolit's tohs augstohs lungus ar fwehtijamu uhdeni apfprizzeja. Pehz tam augstais Keisers gabja zittäs istabäs atpallat libhs ar teem Surra-ordena brunneneeem un teem kungeem, kam selta ceroh-tfchi dahwinati, un tad Jordana-korridorä palifka pee tahs pufsbeneas maltites, kas te bij fataifita preeksch semmateem farra-wihreem, kas pufschoti ar farra-wihru ordena krustu, kà arri preeksch Pruhfchu farra-wihru subhiteem weetneeeem. Scho semmaku farra-wihru te bij 543. — Pulksten 6 bij Nikolaja-fahle weefibas meelasts, pee ka bij aizinati augstee Keelfirsti, Keelfirstenes, Pruhfchu prinzis Friedrich Karl, Wirtembergas prinzis Augusts un Mecklenburgas prinzis Pauls, Surra ordena brunneneeki un tee fungi, kam selta ceroh-tfchi dahwinati, Pruhfchu wehstneeks un ahrsemnju printfchu pawaddoni. Pawiffam pee fcha weefibas meelasta bij 416 ziltweli.

Pirno glahfi augstais Kungs un Keisers dsehra us Wahzu keisera un Pruhfchu lehnina un wianna armijas weffelibu, ko isfazzija ar schahdeem wahrdeem:

„Us weffelibu ta augsta keisera un lehnina Wilhelm, fwehta Surra ordena wezzafa brunneneeka un us Muhfu farra-wihru ordena brunneneeku weffelibu wianna fpehzigä (firdigä) armija, kurras zeenijamus weetneekus te muhfu widdä redseht Man irr leels gohds. Es zerru un wehlohhs, ka ta firsniga draudfiba, kas muhs safajfita, pee nahkamahm pa-audschm muhschigigi ta paliktu, kà arri ta muhfu abbeju armiju brunnu-beedriba, kas no weena muhscham peeminnama laika zehlnsehs. To Es eerangu par to labbako kihlu, zur ko weers un liffumu fahrtiba Ciropä warr tift nsturreta.“

Us to Pruhfchu prinzis Friedrich Rahrlis atbildeja, us muhfu augsta Keisera weffelibu flannu „Urrah“ isfauldams.

Pa wiffu to laiku, kamehr weefibas meelastu turreja, spehleja pamihfchu diwi gwardu regimentu muhfika lohri.

Walfkarä augstais Kungs un Keisers ar sawu augstu familiju un weeseem apmekleja daschus teäterus, fur schahdai deenai peenahkamas luggas spehleja. — Wehl zittas sinas no Pehterburgas stahsta, ka tee augstee weefi Pehterburgä wiffas wehrä leekamas weetas un leetas apmeklejuschu un ka tas 72 gaddu wezzis, leelais Pruhfchu farra-waddons grahs Moltke jo fmalki apluhfojis wezzu laiku peeminnaas, rakstus un landfahrtes, ko zittur nelur nebij atraddis un redsejis ta kà te un daschu wehrtu leetu par peeminna libhs dabbujis. Buhs wezzam wihram daschu deenu ko peeminneht tohs jaukumus un brihnumus, ko Pehterburgä redsejis.

Wehl no Nihgas. Liffumu krahjumä sem N 888 laffams tas Wifsaugstaki apstiprinahs walfs-padohmneeku teefas nospreedums, no 2tra November 1871, ar ko Nihgas pilsehtai teef wehlehts: 1)

preeksch Nihlgrahwi tafama bulwerka waijadfigu semmes gabbalu eegahdacht, par ko tahs liffumds nosazzitas krepostu pofchlinas nebuhs jamalfa, un 2) kad bulwerkis buhs gattaws, pehz ta 10tä April 1867 Wifsaugstaki apstiprinata walfs-padohmneeku teefas spreeduma no teem pee ta bulwerka peegahjufcheem fuggem multu nemt, fur tad teem fuggem Nihgas ohftä par ohrtreis wairs naw multa jamalfa.

— No 1ma Dezember Nihgas Dinaburgas dseifu zekä notiffufe pahriwehrtifchana pee brauffchanas stundahm. Abbas reisneeku rindas te Nihgä atbrauz weenu stundu wehlat, nekä agraf, bet no fchejenes isbrauz tannis paschäs stundäs kà jau agraf, prohti ta:

Zebraults	no Nihgas	p. 9,	m. riht. un p.	6, 30 m. walf.
"	" Strihwer m.	11, 22	" " " "	8, 52 " "
"	" Strihburgas	1, 14	" p. p. " "	10, 44 " "
Zebraults	" Dinaburgä	3, 42	" " " "	1, 12 " naffi
Zebraults	no Dinaburgas	5, 10	" riht. " "	6, 10 " walf.
"	" Strihburgas	7, 53	" " " "	8, 53 " "
"	" Strihwer m.	9, 31	" " " "	10, 31 " "
Zebraults	" Nihgä	11, 30	" pr. p. " "	12, 30 " naffi.

No Kurfemmes. Gramsdas basnijas preekschneeks, kirfeples muishneeku wezzakajs un Treku un Uzwilku muishchas dsimtskungs, barons Friedrich von Korff, 70 gaddus wezz, tai 4. Novemberi nomirra. Schinni apgabbalä katrs pasinna „Treku fungu.“ Augsts kà sems, wianna wahrdu ar zeenifchanu peeminna. Deews nelaim bija gaischu prahtu, mihligu firdi un dewigu rohku peeschkibris. Saweem laudihm winsch nebij ween kungs, bet arri Iabs tehws. Newis ween fainneeki wianna pufsimts gaddu waldischanas laikä plauka, bet arri kalpeem labbi gabja un atraitnehm, fehdeenischeem un wetscheem winsch bija gahdneeks. Ir fweeschneeks ar tukfchu mutti no wianna muishchas neishgabja ahrä. Dasch wianna passaparnä atradda neween ehnu, bet arri atspaidu. Wehl pehrn pawassar' (1870) saweem pascheem laudihm, Treknineeekem, kas jau 24 gaddus mahjas par palehtu maffu un bes kahdas peeklauffbas us renti bija turrejuschu — wiffas mahjas par palehtu maffu ar labbahi nolihgfehahanam pahrdewa. Nelaita wahrds paliks ilgi pee Treknineeekem, kà arri pee zitteem, kas wianu pasinna un kas ar wianu kahdä darrifchanä stahweja, labbä peeminna! Tanni 12. Novemberi bija wianna behru deena. Wersti garra rinda ar brauzejeem, jahjeem un kahjneekem no muishchas us Treku kappeem mihla nelaita fahrhu pawaddija. Dauds bija to, kas affaras pee kappamallas aplauzija. Starp zittahm behru dseefmahm, kas tappa no Gramsdas kirfeples skohlas mahzeleem un zitteem dseedatajeem us balshim dseedatas, bija arri fchi „atwaddifchanahs dseefminna“:

Sirmas Tehws ter dusseht gabjis,
Un peekuffis no mums aittahjis,
Apgultees kappa kalminä.
Fschetridemits weenu gaddu
Bij basnijai par galwu, waddu
Winsch preekschneeka amatä.
Winsch tehws bij nabageem,
Atraitnehm, bahrineem
Un aittahstem. —
Nu tehtinsch dus — schä fahrkä kluff
Libhs passaraja deena buhs.

Affaras mums birsi, lab minnam,
 Bit labs Tu biji, to mehs sinnam,
 Breefch faween laudihm allaschin.
 Wahrs Lawe paliks pee mums gohdam,
 Tew lappa mallä „paldees“ dohdam,
 Un mihliba Tew krohni pinn.
 Garfch zeksch bij Tewim eet,
 Nu scheidt ick duffas weet!
 Ar Deemu, Tehw'!! —
 Raj mohbina — un atmalfa
 Tew kripius debbes walsitdä!! —

G. F. S.

Leepajas pilsehtas ohstä, strahdneeki 25tä Otkoberi waffarä, no weenas mallas us ohtru masä laiwinä braukdami, apfritta un fabirra uhdeni. Zitti gan isglabhu schees, bet weens strahdneeks, no Smaischu pagasta, noslihzis. Laiwina zaur to apgahsusees, ka pats pehbejais eefschä kahpejs to fahnis paleezis — un nesseens masai laiwinai bijis par smags, tadet apgahsusees. G. F. S.

No Skohdas puffes, Kursemmé, tai 24. Nowemberi. Schi gadda Otkobera mehnefis bija par daschu gaddu fawahds. Mehs effam pastahwigu faufu un pee 10 gr. filtu laitu peeredsejuschu un atkal no 23fcha libds 27tam sneegu un fallu pee 10 grabdehm turrejuschu, ka 6 deenas spohschu ar kammanahm brangi wisfnajamees un rau! 28 atkal libst un 30 Otkoberi, waffarä, atkal pehrkons grauda. Tanni 18. Nowemberi tiftai atkal, pehz tam, kad pehdu dsifsch sneegs nokritta, eetaisijahs labs kammanu zeksch; bet deefin zil ilgi tas pastahwehs?! Septempera mehnefcha gallä effoht Smaischu meschä, kahdas 5 werstes no Leischmalle, pamannijuschu wilku, kas arri laudihm daschu jehreli panehmis. Tanni paschä laika arri Semmites pagastä, us Tulkuma puffi, wilkus pamannijuschu. Tanni 17tä Otkoberi noturreja Kursemmes zeen. general-superintendents Skohdas pilsehtinä, 3 werstes no Kursemmes rohbeschahm, Luttera Jahnapils basnizä un draudse basnizas pahrraudsifchanu. Skohdas Luttera mahzitajs irr J. Lieventhals k. wahrdä. Zeenigs Kurs. general-superintendenta k. arri Krettingä un zittäs weetas Leischds, Luttera draudses pahrluhlodams apmeklejis. — Wehrgalleschi un Webbineeki, (weena funga laudis), nelahku no Disputtes pilsehtas, usbuhwejuschu fewim jaunu staltu, 2 tabfchu augstu pagasta nammu, fur appalschä flobla taps turreta un augfchas tabfchä pagasta waldischanas darischanas, Wehrgalleeschu leelskungs v. Behr par welti dewis pee namma uszelschanas semmes gabalu, balkus, steegelus, ir naudü. 20. Otkoberi schis jaunais nams irr ar leelu gohdu eefwehtihis. Pee Wainodes, Leischmalle, un newis pee Breekules, ka zittas awises sinnoja, irr Otkobera mehnesi dselles zekku fargs, labbi pahrtizzis wihrs, no 3 blehscheem, kas eenahlfuschu nammelä, noschauts un wiina feewa pehz atkal, kad masa meitene no flepkaweem pehz uhdena fo dsert, raidita, breefmigi nosfita. Laikam blehschi gan sinnojuschu, ka wihrinam labs nau-das graffis bijis mahjäs. G. F. S.

No Pehterburgas. Augsta Keisereene libds ar Leel-

firteni Mariu un teem Leelfirsteem Sergei un Paul Aleksandrowitsch 23fchä Nowember no Liwadijas, Krimmä, isbrauza un 29tä Nowember pehz puffsdeenas pulksten 2¹/₂ pa Nikolaja dselsu-zekku pahreisoja mahjä, Pehterburgä.

No Pehterburgas. Walsis eefschigu buhschanu ministeris guberniju walbineekeem sinnamu darrijis, ka pehz 2. Nowbr. Wisfaugstaki apstiprinata Walsis padohmneeka teefas nospreeduma us preefschu effoht aisleegts rekruscheem weetneekus doht sawä weeta. Pee nahfoschas rekruschu dohschanas Janwar mehnesi 1872 rekruteem wehl effoht wehlehts ar ispiirkfchanahm kwihlungahm par 800 rubleem no rekruschudeenesta atpiirktees. Teem zilwekeem, kas pee agralahm rekruschu dohschanahm weetneeku dohschanas waltu dabbujuschu, pehdigais termins effoht libds 1. Mai 1872.

Mhrsemmes sinnas.

No Wahsemmes. Tur taggad wehl wiffur waltu weetneeki turr' sawas runnas-deenas, gahdadami pahrwaltu labbumu un spreesdami pahrwinaas politiku un pahrwaijabfchahm us nahfoschahm deenahm. Ar to nu wiini mums ne fo taunu nedf labbu darra, tad — lai wiini darbojahs meera, — mehs winnus nekawesim. — Zittas sinnas fallä, ka kanzleris firsts Bismarks ar slimmibu laudamees, no walsis darrischanahm effoht atkahpees, un Frantschu sinnas daudfnoht, ka Bismarks niknä liggä jau guktoht un laikam buhschoht mirt. Bet zittas sinnas is Berlines stahstoht, ka Bismarka neweffeliba jau fenn atkal isahrsteta, bet ta effoht zitta waina, kadet wiafch kluffibä paleekoht. Effoht walsis gohda-nesseju pulkä wihri, kas Bismarkam pahrmettoht to, ka wiafch ar Frantscheem par lehni dsihwojoht un tadet schee nebehdigä prahtä flepkawibas pastrahdajohht pee Wahzu saldteem. Bismarks atkal scho wainu greefchoht us turrenes karra-spehka augstako pawehletaju, generali Manteuffel un pagehreis, ka to buhs no turrenes faukt atpallat. Bet kad nu keisers to wehl nebaroht tä, tad Bismarks arr paleekoht sawä weentulibä. — No Frantsurtes stano, ka nu weenreis ta meera derreschana starp Wahsemme un Franziju effoht pilnigi pabeigta un Frantschu fungi aisbraukuschu us mahjahm.

Nesenn awises isdaudfinaja, ka wezza Hannoveres kehneene Maria effoht peenehmuse kattoku tizzibu. Bet taggad Gmundes ewangeliuma draudses mahzitajs Koch islaudis pretti-sinnu, ka ne-effoht wis teefa, ka kehneene par kattoleeti palikuse, jo ta patte nesenn wiina draudses basnizä bijuse pee fw. walfarina un lohpa ar abbahm prinzeffehm taggad preefsch jaunais basnizas altara teppeki isfchujohht.

No Franzijas. Tautas weetneeki atkal fanahlfuschu lohpa Werfale, sawas semmes buhschanu ribloht, derrigus liffumus gahdohht un pahrwahfkanu paleekamu waldischanu gruntigi nospreest. Wezzais presidente Tjehrs turrejis sawu runnu, turrä tas stah-

sta, la Franzijai taggad ar wiffu Ciropu effoht meers. Ar Bruhscheem tabs leelakabs grubtibas effoht pahrwarretas. 40 gubernijas gan bijufchas Wahzeefchu rohka, taggad tiffai fefchas ween wehl effoht. No tabm peezahm milliardehm karrastahdes, diwas milliardehs effoht jau atlibdsinatas. Karrapulki is-turrotees brangi un labbi un wiffi ammati un andele Franzija atkal pilna darbâ un t. pr. Franzijas politika lai effoht meers, meeram waijagohht pakkat dsibtees; un ja tad kahdu reis atkal nemeers iszeltos, tad tas nebuhtu wis Franzijas waina, jo Franzija effoht zeefchi apnehmufchs, fargatees, us nemeera eemeflu doht. Karschs taggad teekoht turrehts ar tahdeem breefmigeem ribeem, pahr ko karam pateefigam zilwekam, lai tas buhtu firsts woi birgeris, useetoht bailes us to til dohmajoht un tadeht katris fargafchotees bes wiffu-leelakas waijadfibas nemeeru zelt. Un kad Franzija patte meeru gribefchoht, tad neweens to ne-izjaulfchoht. Drihs arr buhschoht Franzija brihwa no fweefchineeteem, kad neweens fweefchs salbats tã nestraigafchoht un usturru no Franzijas behrneem nepraffifchoht. Lai til pazeefchotees un lai zaur neprachtibu nedarroht to — ka jau daschureis notizzis — ar ko Franzijas meeram un gohdam warroht flahdeht. Tee, kas dohmajufchi, ka fweefchineeku nokaut, ne-effoht nelahda fleykawiba, lai leekoht wehrâ, ka fweefchineeks tahds pats zilwels, ka winni pafchi un ka teem peederroht tahdas pafchas fwehtas teefas, ka pafcheem. Lai teefas, lam tahdi pahrfahpeji jateefa, jel apdohmajoht, ka tadeht winneem jau effoht fchahs zeefchanas, ko dauds tuhlfstofcheem Frantscheem waijagohht ar faweem fweedreem libdsinaht un t. pr. Labbi gan buhtu, ka notiftu pehz fcha wezza, prachtiga wihra wahrdeem.

— Wahzeefchu karrastahdes, kas wehl Franzija, taggad jau eefahlfufchi pafchi teefahht Frantschu blehschus. Diwi Frantschu tehwinai bij gabjufchi pee Wahzu karrastahdes firus sagt, fur to firus waltneeku bij nofftufchi. Sagteem dsinnahs pakkat un laimigi isbewahs weenu notwert libds ar kahdeem nofagteem furgeem. Dhtris saglis un fleykawa aisbehdfts pahr rohbeschu, eefchâ tahda gabbalâ, fur Wahzeefcheem naw dalka. Kad Wahzeefchi Frantschu teefas luhgufchi, lai kaunadarritaju isdoht, tad tabs naw wis klausjufchas. Nu to leetu usdewa pafchai Frantschu semmes waldfichanai un ta tuhlin pawehleja wainigo isdoht Wahzeefcheem, kas tad pehz karrastahdes likkumeem abbus nofchahwa. Kad Frantschi pahr lehnpachtibu nebehajoht, tad warr buht tahda teefa tohs darrifchoht gudrahts.

No Londones. Englandes krobna-prinzis Welles prinzis, jau preefch wairat ka neddekas laika grubtâ wahjiba guff un dakteri jau bihsstahs, ka laikam newarrefchoht wairs isahrsteht. Behdejas telegrafa finnas no 30ta Nowbr. stahsta, ka tai deenâ wahjais dikti nemeerigs bijs un spehka effoht tohti maf.

No Italijas. Is Rohmas sinno tã: Warrbuht weenu stundu wehlat, kad lehnihsch Wiktors Emanuels parlamentes preefchâ bij isfazzijis to wahrou: „fameerinafchana,“ tad Watikana pilli pahwests Pius IX. turreja zittadu runnu. Pee pahwesta tobrild' bijufchi fapulzejuschees Rohmeefchi no wiffadahm kauschu kahrtahm, kas wiffai lehniha darrifichanai pretti runnajufchi: kahda jauna dahma no leelmannu kahrtas, laffijuse preefchâ prettofchanahs rakftu, zaur ko pahwesta prettineekus, Staleefchus nofauz par Deewa un wiina basnijas eenaidneeku barru un t. pr. Wiffi to ween nofoblijufchees, ka winni libds pat affins-leezineeku nahwei buhschoht palikt pee ta leela, nemirftiga Pius ta IX. Pahwests turpretti atteizis, ka besdeewigeer arween to „fameerinafchanu“ isrunnajohht, ar to fchahdi Deewa eenaidneeki gribboht gohda prettiturrefchanohs uswarreht. Un tad ar jo gaischu balfi pahwests isteizis, ka ne muhscham faderrefchana newarroht buht stary Kristu un Belialu, stary gaismu un tumfibu, stary pateefibu un melleem un tad azzis un rohkas us augfchu pazehlis, Wiffuwarreno luhdfis, lai fawam weetneekam pafneedschoht spehku un deewifchfigu palibdsibu, ar ko fchinni grubtâ zihniichanâ warretu pastahweht, jo winsch labbati gribboht fawu dsihwibu par uppuri nodohht, nekã tai besprachtigai, kaunai pretneeku warrai padohtees.

No Spanijas. Lai gan Spaneescheem pafcheem mahja deefgan darrifichanas un kibetes, tomehr wehl no Kubas nahf finnas, ka tur drihs warroht iszelttes leela kauschanahs stary Spaneescheem un turrenes laudihm, jo tee weeni ohtrus tã eenihdejufchi, ka jau fenn laikam buhtu krittufchi weeni ohtreem matos, ja no Spanijas arween nepeenahktu jauni karrapulki klahht. — Wezza Franzijas keifereene Eigenija bij Spanija pee fawas mahtes us kahdu laizianu apmettufchs dsihwoht. Spaneeschi to dabbujufchi finnahht, usstahwoht waldfichanai, lai to keifereeni raidohht no Spanijas ahrâ. Urri nenowehliba!

Saunakahs finnas.

No Hamburgas. Sinna no Keihnas nahltufe, ka pee Tientfin pilsehtas 5 Wahzu matrohfscheem, kas us semmi isgahjufchi, uskrittifchi 25 Frantschu leelgabalu laiwas-matrofchi un tohs ar nafcheem tã sabaktijufchi, ka doftereem effoht ar teem darbs. Tad nu ir tur fweefchumâ naw drchfchiba no atreebejeem.

No Berlines, 1. (13.) Dezember. No Londones fchoriht finnoja, ka krobna-printfcha flimmiba paleekoht arween bahrgata.

No Rohmas, 28. Nowbr. (10. Dezbr.). Brasilijas keifers fchoriht tã eereifoja; tas reifsofchoht no fchejenes us Turiri un tad pa to zaur kalnu rakto dselzu-zektu us Parifsi.

Ka Latweefchi, Lihwi un Jgganni dsimtuhfichanâ krittufchi.

(Statt. N. 44.)

Pirmahs klausibas, kas teem jaun'atgreeteem bij jadohd, bij tahdas, ka faweem fwehteem us-

warretajeem par palihgeem lihds bij ja-eet us tablaham uswarreschanahm. No zittahm klausibahm agraki mas tizzis runnahts, laikam tadeht, la tahs jau katris tapat noprattihis. Pillis, bainizas, pilsfehtas un klosteri raddahs schur un tur un tas til bij eespehjams zaur tahm besgalligahm klausibahm, lo dsimteem laudim uslikka. Karra-deenesta wehlatos laikos tohs nesauza wis; un kad jau reisu reisehm bij baudijusch, zil breefmigi tahdi lihds ismiffeschanaï speesti laudis effoht, kad tee apbrunnoti, tad wehlat teem pawiffam aisleedsa tahdus eerohschus pee fewis turreht. Ar laiku winnu fungi paschi bij palikusch par semmturreem un nu pee klausibahm par gruntes-liffumu bij tas, la semnee-teem til dauds jadohd, zil fungam waijaga. Arri schis liffums lihds wehlateem laiteem palizzis spehla la semneekam pehz sawas semmes wehrtibas jalkausa ihstenas darba-deenas un tad wehl bes ta palihga deenas til dauds, zil dsimtkungam waijaga. Dsimt-laudis winnam apstrahdaja tohs laikus, lo winsch par saweem nosazzija, iswaddaja winna labbibu, tur waijadseja, buhweja winnam ehlas, fargaja winna gannikles un peesuhstija no saweem dehleem un sawahm meitahm winnam til dauds, zil tam preeksch kalposchanas un lepnas dsihwoschanas muischâ waijadseja.

So wairat wehrdsiba eesaknojahs, jo wairat tee nabbagi wehrdsinati saudeja sawu pilnigu zilwezigu wehrtibu un tilko tee bij wiffai padohiti sawu wehrdsinataju warrai, tad winnu wehrtiba pagallam isjudda. Bija laiki, kad wehrgam til wehl bij brihw pretti turretees tad ween, kad fleplaws winnam krittawirfâ. Arri wezzais Schulz sawa Kursemmes stahstugrahmata pahrscheem wehrgu laiteem runna ta: „Al, schis irr gan sawzams tas nelaimes laiks, tur winnu (Lihwi, Latweeschu un Kuhru) brihwestiba un waktas pagallam isputteja, ta, la ne smalka, ne pehdas no tahm wairs nepalikke. Gan eesahkumâ winni sawu nabbadhibu un brihwibu deesin la drohschi aistahwja, lihds affinim prettim turredamees un laudamees ar brunnineekeem un biskapeem. Pats pirmais Piltenes biskaps, Chrmannis wahrda, palikke tahda lauschana prett paganu Latweem. Tomehr: jo Wahzi te ihsti eetaisijahs, jo Kuhru spehls panihke, kamehr schee pagallam palikke par ihsteneem wehrgeem, lam zittas teefas un waktas nebij, la sawu kungu prahts, lam peederreja.“

Utrohdahs wehl tahdas rakstu pehdas, la biskaps Alberts sawas waldischanas eesahkumâ, teem pee kristigas tizzibas atgreesteem gribbejis eerunnah, itt la winsch tohs arr turroht par winnu paschu semmes lihds-waldineekeem; arri kad us karru taifjees, ar teem kohpa karra-runnu turrejis, eeteidams, la arri winni waldischoht pahrs kahdu dattu no tahm jaun'eekarrotahm semmehm, lo kohpa buhschoht eemantohht. Arri ahrsemnehm winsch to mellejis eeteift, la winsch scho semnju eedshwotajus neturroht

wis par wehrgeem, bet par beedreem. Kad Dahnau kehniensch, Sggaunijas deht stribbedamees, negribbeja Lihbeefeesehem pakaut Albertam peewest jaunus frustakarrotajus, tad Alberts pats aisbrauja us Dahniju un sohlija kehniham atdohht wiffu Sggauniju, „ja til Lihwi un Latweeschi ar to buhschoht meerâ.“ Winsch jau gan labbi sinnaja, la scheem pehz winna pawehleschanas, nekahda wakta nebij, to wehleht, jo ta no Sggaunijas eemantota datta jau bij isdallita brunnineeku un biskapu starpa, bes la Latweeschi un Lihwi to warreju aiskaweht.

Saw no ta laika, kad Lehrpata bij uswarreta (1224 g.), la jau agrak minnehts, scho semnju eedshwotaju tautas-rektes bij pagallam, lai gan zilwezibas rektes ilgaki pastahweja, bet arri tillai ta sinnas ween. Sinnams, wehrdsinataji bij deesgan gudri preeksch fewis. So kad scheem laudihm buhtu rekte sawu ihpaschumu turreht un to aistahweht, tad tee til lehti nepadohtohs wis wiffahm kunga pageschahanahm; tadeht wiffas teefas peederreja kungam ween, kas sawa apgabbala bij lungs un spreedes par sawu pawalstineeku dsihwibu un nahwi. Wehl: ja laudihm buhtu brihwiba pahrs few pascheem un tee warretu dsihwoht, tur pascheem patihht, tad jau warretu notift, la kahds aprinkis, tur winneem gruhti klahtohs, paliktu pawiffam tufschs no laudihm: Sggauni warretu aiseet us Pinnu semmi, Widsemneeki un Kursemneeki us Leischeem. Tadeht nu waijadseja tahdu liffumu, la teem naw brihw no sawas dsimtenes aiseet, un la tiftu flappehts atpalkat, ja kahds buhtu aisbehdhis, — ihfi falloht, teem waijadseja palikt par gruntigeem wehrgeem. Tad nu, — ja kahds brunnineeks, lam sawa apgabbala mas kauschu bija, usrunnaja tahdu, lam kauschu papilnam, lai pahrejohs winnam pahrdohd; jeb kad kahdam nabbagakam brunnineekam bij kahds semneeks, kas kahdu ammatu itt labbi sapratta un ja kahds baggatakais to gribbeja dabbuht, tad drihs andele bij gattawa, jo liffumu nebij, kas winneem to aisleegtu. La tad ar laiku bij teem wiffa zilweku teefa jeb rekte pagallam un winni tillai usflattiti par prezzi, jeb par kahdu zittu leetu, kas zilwekam peeder; un neweens newarreja par to lo fazzihht, kad lungs sawu wehrgu pehz sawas patilschanas nositta. Reis Kehwales rahte, pee la nokauta semneeka raddi bij suhdsejusch, lilla tahdu fleplawu brunnneeka kundsinu fanemt un to noteefaja ar nahwi. Bet wiffi brunneneeki pahrs to ta sakkaitahs un mahzahs pilsfehtai wirfâ, kamehr pilsfehtneekeem waijadseja aismuhreht tohs wahrtus, kurrds ta atreeschana bij notilluse.

Kad daschkahrt brihnamees, la Latweeschu tautai til mas peeminnas jeb stahsti no pirmtehwem jeb saweem pagahjuscheem laiteem, tad arri pahrs to useetam daschas pehdas wezzu laiku rakstos. Gan drihs katrai tautai irr sawas pasakkas un ihpaschi dseemas, kas ta la reekts, tur eescha tas kohdols.

Kas scho reelftu spehji pahrkohst, tas useet to kohdolu. Ta arri tahdas tautas dseefmas: kad tahm atnemm to mijsu, jeb wiffu to, kas jaukuma deht te peelikts flahst, tad tas israhda kahdu wezzu laiku notikkumu, jeb peeminnu, no ta laika dsihwes-buhfchanas. Arri Latweefcheem pulks tahdas dseefmas bijufchas — no kurradm kahdus paleekus arri taggad wehl atrohdam kaufchu mutte, tur tee apfseeb fawu pirmaju fawwakkigu dsihwi, deewektus, fawus mirroxus, un to dseedajufchi preeka brichschds un to attal behdas un t. pr.

Bet arri scho peeminnu teem newehleja paturrecht. Muhli to wiffu nosauza par ella-deewibu un par leelu grehku un tadeht pagallam aisleedsa tahdas dseefmas dseedahst. Kad kahdu Latweeti notwehra pee elleem tad — pirmds laifds — to effohst fadedsinajufchi, — wehlah tahdu pee basnizas likka fchaust un zittu, kad til weenu tahdu dseefmu bij dseedajis, fohdija ar bahrgalahm strahpehm. Un tomehr neko labbaku teem nedewa rohkā. Kad weenai tautai atrauj to, to ta par swehtu turr', bes ka tai kahdu labbaku atfihfchanu mahja, tad ta pilnigi nelaimiga. Kad tai netauj peeminneht fawus agra-kohs laimigus laikus, to tad ta warr zerreht us labbakeem nahkameem laikeem. Tai neatleest zits nefas, ka to flahst buhdamu juhgu wilft itt ka ta us to ween buhtu raddita.

(Us preekschu wehl.)

Wahju keisera Wilhelms.

Bahr taggadeja Wahjsemmes keisera laipnibu stabsta kahda ahrsemmes awife ta: Rosenes gubernija, Schildbergas aprinki kahdi lohpu-luptfchi bij barru juhku par kontrebanti no Pohlsemmes eeweddufchi, un rohbeschu fargi tohs bij twehrufchi. Muittas-teesfa teem nospreeda schahdu fohdu: trihs mehneschus fchdeht zeetumā un atlihdsinacht wiffas teefas malfas. Diweem no scheem apfuhdsoteem btj us Rembeni ja-eet zeetumā. Bet fchee teefu zaur rafsteem luhdsja, lai to zeetuma terminu aiszeffohst tahlak. Altbilbi no teefas nesagaidijufchi, tee 16tā Nowbr. dewahs zekā us Berlini, keiseru luhgt, lai winneem strahpi atlaisch. 18tā Nowbr. pulst. 9 pr. pufsd. tee pa dselsu-zekku eebrauza Berlinē. Bahnufti, tapeh3, ka fchee wahzifki nemahzeja, teem peestahjabs kahds kungs, kas teem apgahdaja rattus un fuhrmannam pateiza, fur schohs abbus noweft; ta tee drih3 aistikka pillē un jau putst. 10 stabweja keisera preekschā. Weens no scheem nomettahs keisera preekschā us zekkeem; bet keisera to pee rohkās notwehris un pazeldams zaur tullu fazzija: „Tiffai preeksch Deewa zekds jamettahs, bet ne preeksch zilweeem.“ Kad nu tas bij isfuhdsjis fawas un fawa heedra behdas keiseram, fur arri krohna-mantineeks peenahja flahst, tad winneem tillā attekts, lai tohs papibrus, to pasneegufchi, tepat atstahjoht un lai tuhlin dohdotees us mahjahm at-

passat; tur lai wiffu zittu meerigi nogaiddohst un lai effohst bes behdahm pahr to, ka wiannu prozeffe beigsees. Kad krohna-prinzis tohs bij jaukajis, woi teem effohst zekka-nauda, ar to atpallat reifoht un fchee atteikufchi, ka ne-effohst wis, tad teem arri to dewa. Un nu fchee, kas pulst. 9 bij Berlinē atuahfufchi, lihds pulst. 10½ bij jau wiffu fawu wajadfibu isdarrijufchi un teem nebij mafais brichnum, ka mahjās pahnahfufchi dsirdeja, ka teefas jau sinnoht pahr to, ka wianni pee keisera bijufchi un termina pagarrinafchana no teefas arr bij pefsubtita. — Laudis gauichi preezajotees pahr tahdu fchehligu un laipnigu keiseru. U.

Pateiziga peemina augstizeenigam Generalsuperintendenta kungam un biskapam

Kahrlim Kriehjahnim Ulmann,

preekschfehdejām un padohma-dewejām pee wiffu-angstalas basnizas teefas, un angstam Deewa wahrdu Dakterim pee wiffam ewangelijuma draudfchu, Kreewu walsti.

Kas Deewa meerā aizgahjis tai 8tā Oktober 1871.

Bestees, zektes manneem pihscheem buhs!
Kaj masu brichi dufs!
Reisnibzibu
Deews dohs ar wiffspeh3ibu!
Uelujā!

A. K. Ulmann.

Tehws Biskaps Ulmann! Augstizeenig3 Tehws!
Kā Tawu dahrgu Tehwa mihlestibu
Schee manni pefchi gohdam isteikt spehs,
Un apleezinacht Tawu labprahtibu,
Zaur to til ilgeem gaddeem gahdajis
Par Kristus draudjes Deewa atfihfchanu;
Ar Latweefcheem par labbu strahdajis,
Kas derrigs teem us prahta gaismoschamu.

Deews Tew jau paschā dsihwes stiprumā
Pee augsteem gohda-darbeem aizinaja,
Kur Tew, kad strahdaji sirds-mihlibā
Gan sweedri lihja deenas karstumā,
Taf Tu eelfch Deewa stiprinajees zeet'
Un strahdaji wehl ar jo mudru prahtu,
Kaj Deewa walstiba us preekschu eet
Un awis nahst pee fawa ganna flahtu.

Zaur Tawahm puhlehm dseefmu-grahmata
Irr flaidra taggad rohkā Widsemneekeem,
Kas derriga teem mahjās, basnizā,
No kurras dseedahst warr ar swehteem preekeem.
Tur eelfchā wiffur flaidra walloda
Un jautri pefchi gaischi fastandeti, —
Tur labbi darbi, swehta tizziba,
Kā meef' un dwehsel', lohpa fa-audseti.

Gandrihs arr tahda patte Wahzeefcheem
No Tawas labprahtibas apgahdata,
Ar wahrdeem wehl jo stipreem swarrigeem,
Kas dsikli speeschahs sirdi, garā, prahtā,
Schehl gauicham, ka mums Kurru Latweefcheem
Nu atpallat irr fohli staigajami,
Kur japharteel ar pefcheem patumscheem,
Un wahrdeem, kas jo gruhtal faprohjami.

Tahs mafas jankas stahstu grahmatas,
Kur sinas eelfch' par debbes walstib's leetahm,
Kas no Tew Rihgā tappa islaitas,
Wehl fohti mihletas irr weetu-weetahm.

Grehfu dubtõe.

(Par mahjibũ teem, lam fweefchumã ja-eet.)
(Statt. N. 33.)

„Tẽ man kawekli preefschã,“ Fultons pats us fewis fazzija, „fcho kawektu pats nepasibstu; tas naw riktigi, ka winni, to naudu arweenu aisturra!“ Winsch dohmaja schur un tur, kapeh; nauda neteef ismalfata, bet newarreja ne fo isdohmaht. „Wiffadã wihse waijadsetu meera-teefas namma apwalteht, tẽ tas perreklis, fur manni pretteneeki eefschã, bet pats jau to newarru darriht, tas nahktu gaismã.“

„Riktigi tã buhs,“ winsch peh; lahda brihtina fazzija un rakstija Lobsteram grahmatu, lai tas nahktus Newjorku.

Us neddetas gallu Lobsters bij klahkt.

„Kã pa Schilago pilsehtu eet?“ Fultons uspraffija.

„Uja Slungs tikka weenreis nokerts tadeht, ka semneeku peekrahpis, bet muhsu kaudis par winnu galwoja, un 200 dollari padarrija, ka polizeja to palaida, zittad wijs meerigi.“

„Tad no muhsu darbeem kaudis itt ne fo nesinn?“

„Ne, pateesi ne,“ Lobsters smehjabs, „tohs darbus Suhls labbi usnehmufchi un warr buht, jau laimigi gallã wedduschi?“

Fultons leeleem sohsteem pa istabu staigadams fazzija: „Wehl gluschi gallã naw, man kaut kahdi eenaidneeki irr, fo nepasibstu un kas terminu ar ween tahlak aiszekt, un zour tam warr schi leeta flittu gallu nemt, jo laiks pagallam, wijs pagallam.“

Lobsters tadeht kleebsa arween: diabobo! bet Fultons us tam neklausijabs, tik fazzija: „Rakstiju Sums, lai schurp nahzeet; man waijaga meera-teefnescha namma apwalteht, kas tur ee-eet un isnahkt, jo pats to newarru darriht, jau effu pasibstams.“

„Labbi, kaptein, bet man naudas wairs naw.“

„Tẽ buhs diwdesmit dollari, ar teem diwas neddetas jaisteel, un tad buhs wiifi darbi pabeigti!“

„Kad Deews gribb,“ Lobsters saimodams smehjabs.

„Wai winsch gribb, wai negribb, tas man ween' alga, es peh; wiinna gribbas neprassu!“

Diwas neddetas wehlat Fultons skaidri sinnaja, kas teefnescha mahjã ee-eet un isnahkt. Tee bij zilwefi, kas Fultonom ne fo nederreja. Diwreis bij tas semneeks, ar fo Fultons runnaja, arri pee teefnescha, bet tas tik grahmatas fanehma. Weenreis Lobsters gribbeja grahmatas nosagt, bet tikto wiinna nenoketra, no ta laika Lobsters schinni nammã nedrihsteteja wairs rahbitees. Waffarõs winsch tomehr schim nammam tuwojabs un eeraudfija weenreis, ka tas semneeks, ar fo Fultonom darrischana, leelu pulku grahmatu neffa. Tahs buhtu Lobsters labprahkt sawõs naggõs dabjujis, bet tas semneeks bij breefmigi kaulohkt wihrs, un Lobsteram nebij brihw, duntfcha rohã nemt. Lobsters gabja tam palkat,

lai warretu to nammu atrast, fur tahs grahmatas teel eenestas; un to atraddis fazzija: „Naw, wai no fcha perrekta mums tahs selta ohtas nahks.“ Schi pilsehtas datta, fur tas nams stahweja, bij pilna ar farmantschikeem. —

„Lobster,“ Fultons beidsamabs peektdeenas riktã fazzija, „schodeen zauru deenu un wiswairaf walfarã, manni paschu uspassejeet kã azzuraugu. Stai-gajeet man arween no palkatas, bet tã, kã zitti to newarr manniht.“

„Labbi, kaptein fungs!“ schis atbildeja, un darrija, kã pawehlehts.

Waffarã feschẽem fittoht Fultons meera-teefas nammã eegahja, fur durwu preefschã aisklahktarrite stahweja. Lobsters melnã mehteli eetinnees istahktam stahweja. Dschims atradda to darba-wihru jau preefschã, bet ne tik weenu paschu: meera-teefnessis un wehl weens jauns stiprs wihrs tur bij.

„Wai effam tik tahlu?“ Fultons ruppi praffija.

„Effam tik tahlu!“ tas atteiza, ar fo Fultons lihds schim mantoschanas deht farunnajees.

„Tad eefim,“ un Fultons greesahs us durwu puffi.

„Wehl kahdu azzumirkliti pagaideet! Effet tik labbi un atstahjeet tẽ pee teefas-funga sawus eerohschus.“

Fultons brihnedamees runnatajam azzis skattijabs.

„Kã tad Suhls sinneet, ka man eerohschu klahkt?“

„Dohmaju tik tã! Teem kungeem no Schilago pilsehtas arween tahdas spehlichtes klahkt!“

„Kad eerohschus par spehlichtem turreet, kadeht tad nekaujeet man lihdsi nemt?“

„Pee mums tahda mohde!“

Fultons pistoli no kabbatas iswiljis lifka us galda, fazzidams: „Schẽ!“

„Wairaf eerohschu Sums gan naw?“

„Naw!“

„Tã? Wai Sums, warr buht wehl dunzis naw johstã?“

„Riktigi, to biju peemirjis! Wai wels, fungs, Suhls mannas leetas un feschas labbak pasibsteet, ne kã es pats; wai istabas atflehgas arri neatnemfeet?“ tã Fultons bailles flehpdams luhfoja aiskildinatees.

„Ne, atflehgas negribbam; taggad warram eet, ja patihkt, ka Sums azzis aisseenam!“

„Al brihnums, zif Suhls bailtigi!“ Fultons smehjabs, „seeneet ween, jo taggad jau stahwu Suhlu warrã, lai gan nahks tik tumfcha, ka ne rohktas preefsch azzim newarr redseht.“

Nu wiinnam ar melnu lalkatu azzis aisehja un stipri wihri to eezehla karrite; kahdi trihs tam blakku noschdabs. Kutschers brauja ahtri us preefschu.

Karrite ne wahrda nerunnaja, un kad Fultonom firds tihra nebij, tad schi braufschana tam ne mas negahja pee firds.

Fultons ittin smalki klausijabs, wai Lobsters wah-

geem arri pakkat sfreen, bet ritteneem trohstni taisoht winsch neta nedfirdeja.

Bij jau labbu laiku braukufchi, kad karrite apstahjabs. Wahgeem durwis tikka atwehrtas, un Fultonu iszehla ahra, likka tam pa kahdam treppehm pagrabbâ kahpt; winnu turreja ais rohkas, lai nepeedausahs, jo azzis winnam bij aisfeetas. Pa pirmahm treppehm nokahpuschi gabja leelu gabalu pa lihdsena grihdu, tad kahpa atkal pa tohti garrahm treppehm wehl dsittak semmê — Fultons kahdas 150 pakahpes isfkaitija, jo winnam gribbejahs no tahs weetas, fur taggad bij, labpraht ko finnaht. Bet tahs nebij wis tahs weenigahs treppes, fur winni kahpa, gabja pa labbai un pa freisai rohcai us augschu un us semmi, ka Fultons pawiffam famulsa. Tik no drehgna un fapfeesta gaisa mannija, ka atraddahs dsittâ un leelâ pagrabbâ. Lee trihs beedri, kas Fultonu pawaddija, taggad winnam labbi patikka, jo bes teem newarretu wairs zetta lihds semmes wirsam atrast.

Us weenreis weddeji apstahjabs un laida winnam rohkas wakkâ. Silts gais winnam nahza pretti, zaur lakkatu, ar ko azzis aisfeetas, spihdeja drufzin gaisma; dsirdeja dauds zilweku runnajoht un jutta, ka effoht leelâ semmâ appaismotâ sahlê.

Ne weens wehl netaisijahs, Fultonam azzis atfeet. Winsch dsirdeja krehslus stumjoht un tahdu trohstni, itt ka dauds zilweku nosehstohs, tad swannija kahds ar masu pulsteni un pehz tam palikka wis ittin sluffu. Fultons warreja fawa pascha firdi dsirdeht lehstajoht un winnam nebij pawiffam lahga ap duhschu.

Wehl ne kas nenotikka. Peepefchi isdsirda feenas pulsteni septinaus fittoht ihfchi, ahtri un starbi — likkabs, ka pulstens ar sawu darbu gribbeja ahtri gallâ tikt. Septitam sitteenam beidsotees atskanneja kahda rupja un spehziga balfs, kas prassija:

„Wai effam wiffi lohpa?“

„Ja!“ atbildeja balfs no wiffem sahles stuhreem us reises.

„Wai schurku zaurumi apwakteti?“

Un atkal tshetras balfs atbildeja. „Ja!“

„Tad Pluhto*) wahrda meh, kas appatsch semmes dsihwojam, eesahsim teefu!“

„Lai ta noteef!“ ta no tshetrahm puffedm atskanneja.

„Kas muhsu sapulze eewests? Winsch sweschneeks, jo tam aisfeetas azzis.“

„Las sweschneeks irr Dschim Meiers!“ ta weens no teem atbildeja, kas Fultonu tē eewedda.

„Ko winsch tē melle?“

„Winsch no teem, kas appatsch semmes dsihwo, weenu lectu pagehr!“

„Kas ta irr par lectu?“

„Meiers irr muhsu brabta, Older Franka, raddineezes weetneeks; schi raddineeze irr Olera mantneeze.“

„Wai muhsu brablis, Oders Franks, jau mirris?“

„Mirris!“ ta kahdas fimts balfs fazzija, un Fultonam gabja tirpumi ween pahr lauleem, dohmaht, ka semmes garri to apfuhds.

„Wai Dschim Meiers warr peerahdiht, ta mantneezes weetneeks?“

„Winsch warr gan!“

„Ar ko winsch warr peerahdiht?“

„Ar papihreem, kas zaur teefahm apstiprinati!“

„Kur tee papihri irr?“

Dschim Fultons dsirdeja, ka weens winnam tuwojahs, tapehz papihrus iswilzis turreja rohka, lai nemm.

Papihri teef wiffem dsirdoht preefschâ lassiti. Pa preefschu Olera mirschanas sihme, tad testamenta un pehz tam tas raksts, zaur ko Fultons mantneezei par weetneeku apstiprinahts!

„Wai wifs irr pehz kahrtas?“ weena balfs trihs reises prassija, un trihs reises no wiffahm puffedm atbildeja: „Ja!“ Fultonam ta atmins no firds nowehlahs.

„Wifs irr pehz kahrtas! Wai kahds warr leegt, lai Meieram tahs naudas neismaksa.“

„Es warru leegt!“ weena stakka balfs atbildeja.

„Fultons fatruhtahs, winsch scho balfi jau senak bij dsirdejis.“

„Ko Tu, brahl, warri par eemeslu zelt, lai Meiers naudas wehl nedabbu?“ rupja balfs prassija.

„Meiera papihri naw wiffi wehl pehz kahrtas, laulajamahs sihmes truhst, kas parahda, ka Older Rosa laulata, zittad winna wehl naw tannis gadods, fur weetneeku sewim warr fuhstiht.“ Schis wihrs to lehnam un wiffem saprohtami isfazzija.

Fultons eekleedsahs un ar weenu rahweenu lakkatu no azzim noplehsa. Winnam waijadseja sinnaht, kas tas tahds irr, kas ta eedrihstahs runnaht, jo pasihstams eenaidneeks irr tik pufs eenaidneeks.

Bet tas winnam ne ko nelihdseja, jo wiffem, ko Fultons tē ceraudsija, bij gihmi aissegti.

Tikko Fultonam bij azzis wakkâ, tad arri tuhlin diwi wihti to ais rohkas gahba un katris pistoli pee dennineem turreja.

Ko nu Fultons tē redseja? Pee garra ar mellu dekki apsegta galda sehdeja kahds fimts wihru ar aisklahstem gihmeem un farsancem uswalkeem; weens no scheem sehdeja augstakâ weeta un bij warr buht preefschneeks. Katra stuhri stahweja waktneeks ar plittu sohbenu.

Pee galda weens ar aismalkufschu balfi smehjahs un fazzija: „Tu effi beidsamais nerra tapehz, ka dohmaji, meh nesinnam, kas Lew prahta? Skattees, pee mums Tu neta neredsi, bet meh redsam wiffu! Pehz muhsu liffumeem mums waijadseja swezses isdsehst un Lewis weena pascha tē atstah, lai baddâ nosprahgsti ta suns, jo wirs semmes Tu bes waddona weens pats newarri wairs kluht, bet meh, kas appatsch semmes dsihwojam, apschelojamees par

*) Appatschajahs semmes Deems pee Grehkeem.

Lewi, ne tapeh, ka Tu to pelni, bet tapeh, ka Tu pawiffam muhsu warrâ stahwi un Lewi katrâ laikâ kâ muschu warram nospeest. Dschim Meier, atgreeses, wehl laifs!"

(Us preekschu wehl.)

Ahtrs wahrds.

(Statt. N 44.)

Leepas-dfirnawâs wiffas wahrda- un swehtku deenas swehtija. Schodeen bij meldera wahrda-deena. Leela appalkchas istaba bij jauki ar pufekhm puschlota, tihri gald'anti apsedsa galdus, Anna bij gardinus, baltus kâ sneegs preeksch lohga usfabbinajusi, Greetina wahrda-deenas fringeli isjeppusi, krahfni lustigs ugguns sprehgaja, dsirnawâs duffeja, tillai pahreis uhdens no brihwsluhsehm schnahdams gahsahs un uppittê lustigi burbutodams us preekschu straujoja. Dhsî preeksch pufdeenas Rischâ kungs atbrauza, un eegahja ahtri dsirnawâs pahri wahrduus ar nammatshwu runnaht. Melderis eewedda weesi jawâ kambari leelai istabai blakkahm, un klausijahs meerigi us winna wahrdeem.

Kad bruhweris beidsa runnaht, tad melderis fazzija: „Zuhfu nodohms, Rischâ kungs, manni gohdina, bet newarru Zums taggad tik ahtri atbildeht, ka to preeksch weena gadda gan buhtu spehjis. Esmu dsirdejis, ka Zuh's pufslait ar Wizenborja freileni faderreti, wai schi nu no Zums atrahwusees? Wai tapeh, tik turriga meldera meita Zums deesgan labba?"

Rischâ kungs tappa tumfschi farkans no dufmahm, un sauza: „Pee nelaimes —“ bet sawaldidamees winsch meerigaki fazzija: „Swehta apustuka pazee-tiba lohtu beigta, kad tas tahdas kauschu tenkas (mehles) dsirdetu!“ Nu winsch stahstija tik gudri mums pahstamun stahstu no dselsu-zetta, ka melderis atbildeja: Kad tas kâ, tad es Zums Greetina neleegschu. Bet laudis no Zums un Wizenborja freilenes runnajuschi, un lai es arri tillai meldera meisters esmu, tomehr tikpat staidri sinnu, kas gohdam peenahkaks, itt kâ augsti studeereti fungi. Lai kauschu wallodas papreekschu norimst, — zittadi laudis fazzih's, ka es preeksch sawas meitas tillai baggatu wihru gahdaju, un ne mas us jauno kohzi neluhloju, ko tas nefs. Zuh's, Rischâ kungs, manna weekâ tapat darritu: jo zilweks, sawa namma gohda neluhlodams, pats gohda nepelna, un labs tehws nedohd sawu behrnu kauschu wallodâ. Effat schodeen mans wees, Zums wajaga ar mannu meitu wairaf eepashtees, un Greetina ar Zums, jo winnai un mannai gaspashai arri saws wahrds jadohd klahht."

Mahsu mihledama, wezzatus pallausidama un sawu firdi pahrwarredama bij Greetina preeksch kahdahm neddekahm ar Rischâ faderrejusees. Werners to dsirbedams tuhdat dsirnawâs nahzis, un meldera jaunako meitu par bruhtri dabbujis. Arri Antons

jau flaishtai un baggatai Mescha-dfirnawu Kohstet par bruhrganu. Trijahm kashahm wajadseja scho-gadd swinnetahm tapi, pa preekschu Greetina.

Rischâ tillai swehtdeenâs dsirnawâs nahza, jo zittâs deenâs winnam mahjâs daudj darba, jo likka jaunu appinu un eesalla magasinî buhweht, sawu mahju no abras un eeschas isglejnoht (ismahleht), jo gribbeja to deenu peh, kashahm leelas dsihres sawas mahjâs turreht, tapeh, ka melderis us tam pastahweja, ka sawas meitas kashas dsirnawâs swehtischoht, un ne pee bruhwera. Wiffi baggati raddi un pahstami no wiffa apgabbala kashâs aizinati, melderis pats bij pilsehtâ, dahrgus wihnus un smalkus rauschus (konfektes) apgahdabt, jo gribbeja rahdiht, ka winnam Greetina irr lohti mihta, un ka winnam naudas netruhft. Rischâ kungs arri no sawas pufes negribbeja passatâ palist; winsch bij galwas-pilsehtâ jaunas dahmas redsejis laulajam, un dohmaja: „Es warru sawu bruhtri tapat isgrefnoht, man tik daudj irr, warru to aismakfahht.“

Winsch apstelleja baltu kleitu no beesu atlassa (sthdâ) ar smalkahm spizzechm un orangschu seebeem puschlotu; grafa dahma buhtu preezajusees, tahdâ gehrbâ pee altara eet. Wehl winsch bija selta rohtu ar spihdoscheem almineem pirzis. Kad schih's dahwanas bruhtri nodewa, tad winsch fazzija smaididams: „Basinneis fazzih's, ka effi feschituhstoschus gulschus (wairaf ka trihs tuhstoschus rubbus) wehrta.“

Greetina ar aufstu firdi pateizahs, Anna affi fazzija: „Rohtu taggad wairs neneffa, tillai algadoschu meitas ar spihdoschahm krellehm un lehdehm apkarraks. Memmat tillai rohtu atpassat.“

„Neeki, rohta irr pirfta un aismakfata, no wiffas firds dohta, tadeht winnas wajaga wallahht,“ bruhweris dufmigi atbildeja.

Tanni wallarâ preeksch kashahm gahja abbas mahfas kalnainâ meschinâ ohtrpuf's uppes, kas no Leepas-dfirnawahm us Leepas-zeemu straujoja, mihkaks weetas wehl reij apmekleht.

„Buhtu lohti laimigi, mihta Greetina,“ Anna fazzija, „kad Lewi jo preezigu redsetu. Rischâ gan irr jauns, ne weens winnam ne ko launa newarr passat runnaht, Tu tappi baggata, gohdata gaspashâ, bet — Tu winnu gan mas mihti?“

„Es winnu gohdaju, jo esmu dsirdejusî, ka winsch par saweem deenestneefeeem gahdajohht, un truhstumu zeesdameem palihdohht. Wezzali wehlahs, ka man winnu buhs prezzehht, Lewi es zaur to darru laimigu, un es no Rischâ zittu ne ko newarru fazzihht, ka to: winsch mas flohlohts; bet us prezzineeku, kas wairaf flohlohts, newarru, es prasta meldera meita, zerreht. Es Rischâ nemihlu, bet“ — winna nopuh-tahs — „zitta arri ne!“

Dhtrâ rihâ stahweja bruhtri gresnota, firdi aiskustinatu wezzaku preekschâ, Anna bija winnai mat-tus pinnusi un winnu gehrbusi, Greetina isflatti-

jahs là baggats feeweetis no augsta dsimmuma. Rats sweschneels bij jau fennat wianas eedsimtu smalku apeeschanohs un prahligu wallodu eewehrojis.

Rischis atbrauja ar „bruchtgana brabli“ sawos smalkos rattos; wiasch bij pehz wissjaunatahs mohdes gebrbes, un apbrihoja sawas bruhtes gresnu gebrbu.

Debbes apmahzabs. Rischis fazzija: „Lai wels tahdu laiku rauj! drihs buhs pehrfons un leetus, mehs tappim appalsch sibbena un pehrfona laulati, un ne weens zilwels nenahs muhs flattitees.

Antons atbildeja: „Stips pehrfona laiks gan buhs, bet tas drihs atkal pahrees, un tad buhs dabba dauds jaukaka, jo taggad til karsts, ka gandrihs newarr zeest, un wissas kohu lappas no puttekteem apflahsas.“

Stips pehrfona spehreens nahza pehz Antona wahrdeem; ne weens wairs nerunnaja, sibbens pehz sibbena ischahwahs no padebbescheem, ribbens pehz ribbena atskanneja, un leetus straujoja itt là ar spanneem gahsts.

Pehdigi ruhza Rischis: „Smuts lahju laiks, man bail, ka bes weeseem palissim!“

„Lo wis nedohmaju,“ melderis fazzija, „pirms stunda pa-ees, buhs atkal jauks laiks.“

Pullsten desmitos leetus nostahjabs, un spohscha faule apselitja wissu eeleju un Leepu-dsirnawas. Weeni ratti pehz ohtreem atbrauja ar gaiditeem weeseem; wissi bij nu kohpa. Pullstens fitta weenpadsmit.

„Nu buhs laiks,“ melderis fazzija, „zeenigs mahzitajs muhs jau gaidihs!“

Greetina nobahleja; winna sneedsa papreetschu mahtei kohu, tad tehnam. Schis nomannija asfaras winnas azzis, un fazzija: „Eij ar meeru manna meita, lai Deews dohd, ka Lew labbi klah-tohs. Rischis! Greetinai irr kohi mihtla firds, nefakkat tai ne weena tauna wahrda, winna nau tahdu mahjas dsirdejsi.“

Rischis ne ko neatbildeja, nehma bruhiti pee rohtas un ischuffsteja: „Sargees, ka bruhites mahsas Lew kleiti nesamin; Anna ne mas neapstatahs, tur winna eet.“

Rischa dohmas lawejahs tillai pee bruhites lepna apgebrba, un wiasch wehlejahs, ka wissi scho apbrihnotu.

Pee basnizas bij dauds lauschu sapulzejuschees, lahstineekus redseht, starp teem arri nahburgu muischneeka freilene no Barnefeld. Ratti nu apstahjabs, un bruchtgans islehza ahtri no ratteem, gribbedams bruhitei pee istahpschanas kohu sneegt. Greetinai bij azzis pilnas affaru, winnas firds pulsteja, winna neredseja, kas ap wianu notikka, winnas lahjas eeminna lahda uhdens pluntschâ (pelle), ko leetus atstahjis, un azzumirli bij winnas jauka kleite lihds johstai ar dubteem notraipita. Winna to gan-

drihs nemannija, bet Rischis to redsejis, tappa tumfchi farlans no dusmahm, un Greetinu zeeti pee rohtas fagrahbis, kleebsa: Safohdita rusche! — Wai Tu dohma, ka tahda gebrba ar manni warri basniza eet?“

„Ne,“ Greetina meerigi fazzija, „taggad nu wairs ne-eeschu basniza, ne-eeschu ar Sums wairs ne muhscham. Samaitatu kleiti mans tehws Sums aismahsabs, un arri rohtu Sums atdehs; dsihwojat muhschigi weffeli, Rischis funks!“

Winna peegahja pee saweem wezzateem. Rischis gahja winnai luhgdams pallat bet luhgschana flanneja wairat là fuhdsiba.

„Ne, tas tal pa dauds, wisslehnam zilwekam firds pahtruhktu, tad wiasch to reds!“ bruchtgans fazzija.“

Melderis klausijabs us sawas meitas wahrdeem, un fazzija tad: „Tu pareisi darrijust, Greetin, bruchtgans irr Lew rahdijis, lahds wihs Lew buhtu bijis.“

(Us preetschu beigums.)

Sohbugalla neddetas peedsihwojumi.

Swehtdeen 28. November 1871. Lihds ar balta laika eesaktumu dabba daudsahrt to isfaulschanu dsirdeht: „Suhra manna balta deenina!“

Pirmdeen 29. November. Wissas Nihgas eelas kohp duhschigi to wezzu mahnu eeraddumu, katram pretti nahdamam wahrdu nowrassiht, lai mihtakahs jeb mihtakaja wahrdu jaw eepreetsch dabba sinnahst. Schinni leeta arri jaw pee behrneem nomanna ap-lam leelu sinnaschanas lahribu, dauds karstatu ne là fohlas.

Dhtdeen 30. November. Pulls wihsuschneeku nomanna, ka appalsch pellekeem kamsohleem gohdi-gaka firds pulst, ne là appalsch mesleem.

Treschdeen 1. Dezember. Sinnas no Wibsemmes stahsta, ka krampalauschu staitis ar katru nakti wai-rojahs. Pagasta wetscheem wehl arween ne-atleekohst waktas, sirgeem passas isgahdakt. Meslu-liskumu studeeretaji til lausch galwu ar to, là dohschanas pawairoht deenas darbneekem, naktis darbneekus arween no mesleem swabbadus atstahdami.

Zettortdeen 2. Dezember. Labba dalka gorloreschu fataifabs, us Kautscha-fillu reisohst.

Peektdeen 3. Dezember. Teel bes-nummura laudis kerti un waldischanas rohtas nodohiti; suhrmans lahds prohwe ar 20 kapeika gabbalu ispirktees. Bet ahul!

Sestdeen 4. Dezember. Rahds wihs melle Egip-tes galkas pohdu, ko tam ohtrs deenas laika no rohtahm israhwis.

—r.

Atbilledams redattehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgâ, 2. Dezember 1871.